

vil være umiddelbart indlysende og behøver ingen Forklaring, at Statens Garanti ikke kunde opsiges fra Dag til Dag, at det var nødvendigt ifølge Aftale og Overenskomst, at Staten i alt Fald garanterede et Aar endnu.

Bankkomiteen ophæves altsaa, men idet den ophæves, er det nødvendigt, at en anden Institution overtager de Forpligtelser, som Bankkomiteen har paataget sig, afvikler de Forhold, i hvilke den er inde, sørger for Afbetaling af de Laan, som Bankkomiteen har været med til at optage. Og det er altsaa tænkt, at dette skal gøres gennem en Afviklingskasse, som samtidig institueres. Denne Afviklingskasse maa ganske sikkert ogsaa optage Laan, og for disse er det Meningen, at Staten endnu maa garantere, dog ikke længere end til det Tidspunkt, hvor Laanene synker under 25 Mill. Kr. Nu er altsaa Forholdet dette, at der er optaget et Laan i England paa 700,000 Lstrl. Halvdelen af dette Laan vil være betalt i Slutningen af Marts og Resten i Slutningen af Juni Maaned, og dermed vil dette Laan være ude af Verden. Men der reterer altsaa Nationalbankens Laan, som i dette Øjeblik, som jeg sagde, er paa noget over 40 Mill. Kr. Dette vil i Løbet af nogle Aar ganske sikkert blive nedbragt med flere Millioner Kr. om Aaret, saa man kan forudse den Tid, hvor disse nødlidende Institutter ikke behøve mere end 25 Mill. Kr., og Staten er sat ud af alle Kautionsforpligtelser, hvad der forekommer mig ikke har saa ringe Betydning. Men man maa stadig huske paa, at Staten her har indladt sig paa Ting, som ere ganske ekstraordinære, som intet have at gøre med Statshusholdningens Førelse i Almindelighed, saa man kan ikke være alt for ivrig for at faa Staten ud af dette. Det er ikke gørligt; det, man en Gang er kommen ind i, tager det Tid med igen at rede sig ud af.

Den Afviklingskasse, som altsaa oprettes, faar til Raadighed for at kunne afvikle, hvad den skal, to Ting, dels 12 Mill. Kr., som udredes af Staten med 6 Mill. Kr., og af Bankerne med 6 Mill. Kr., og dels Bankernes Garanti. Staten indbetaler 6 Mill. Kr., og dette vil altsaa sige, at Staten nu i Virkeligheden effektuerer den Garanti, som den har paataget sig. I dette Øjeblik har Staten indstaaende paa Nationalbankens Laanekonto noget over 3 Mill. Kr. — der bliver altsaa her i Virkeligheden kun Tale om en Overføring til Afviklingskassen af dette Beløb

med paaløbne Renter —, dernæst tilskydes af Staten den Sum, som endnu vil komme til at mangle i de 6 Mill. Kr., og endelig indbetaler hver af Bankerne 1,200,000 Kr., saa at Afviklingskassen faar kontant 12 Mill. Kr. at raade over, og det vil altsaa, som de Herrer ville se, omtrent være tilstrækkeligt til at betale det store engelske Laan. Dernæst er der for Afviklingskassen den Støtte og Sikkerhed, som det giver, at Bankerne garantere Afviklingskassens Forpligtelser og Laan. Der tales i Lovforslaget ikke om Ordet solidarisk Garanti, men i Motiverne, som ogsaa ere kendte af Bankerne, er det fastslaaet, at Bankerne principalt vel kun garantere pro rata, men subsidiært garantere in solidum. I den Overenskomst, som samtidig med dette slutes mellem Staten og Bankerne, er det fastslaaet, at det i Virkeligheden ogsaa er en solidarisk Garanti, som gives fra de 5 Banker. Dette Lovforslag binder i og for sig ikke Bankerne; det er et Lovforslag, som vedtages uden Hensyn, kan man sige, til Bankerne, men som ganske sikkert ikke har Betydning, naar man ikke samtidig havde Overenskomst med Bankerne, hvorved de tiltraadte Bestemmelserne i Lovforslaget. En saadan Overenskomst er allerede udfærdiget, men vil først kunne underskrives, naar Lovforslaget er vedtaget; de 2 Ting høre sammen.

Der har fra Ministeriets Side været en Bestræbelse for overhovedet at begrænse Statens Tab ved denne Lejlighed. Det er saaledes, at med disse 6 Mill. Kr. er ikke alt Tab for Staten færdigt og udtomt. Staten kan endnu komme til at tabe 1 Mill. Kr., dog saaledes, at hvis Underskuddet i det hele taget skulde blive over 12 Mill. Kr., saa yder Staten af det resterende en Trediedel mod Bankernes to Trediedele op til 7 Mill. Kr. Over 7 Mill. Kr. kan Staten da ikke tabe, og jeg vil derom sige, at det er af nogen Betydning, tror jeg, for Finanserne, at vi faa at vide, hvad vort Tab vil blive, saaledes at man kan lægge en nogenlunde sikker Finansplan, paa dette Omraade i alt Fald, for de kommende Aar. Man kan altsaa nu sige, at Statens Tab er 6 Mill. Kr.; hvis der i denne Afviklingskasse, naar den sluttelig skal opgøres — jeg skal senere komme dertil —, er resterende Overskud, saa deler Staten naturligvis halvt med Bankerne. Men hvad Staten ellers kan komme til at betale, er altsaa denne ene Million, hvis Tabet skulde blive helt op til 15 Mill. Kr.

Det er i denne Sammenhæng ikke uden Interesse at se paa, hvad vel egentlig Sta-